

شیوه‌های استناد به منابع چاپی و الکترونیکی (سبک APA)

تالیف:

دکتر عادل زاهد بابلان

دکتر مهران فرج‌اللهی

دکتر مهدی معینی کیا

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۳

سرشناسه	: زاهد بابلان، عادل، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: شیوه های استناد به منابع چاپی و الکترونیکی (سبک APA)/تالیف عادل زاهدبابلان، مهراں فرج‌اللهی، مهدی معینی‌کیا.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۹۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: استناد کتابشناختی -- ایران
شناسه افزوده	: فرج‌اللهی، مهراں، ۱۳۳۹ -/ معینی‌کیا، مهدی، ۱۳۵۲ -
رده بندی کنگره	: PN ۱۷۱ ۱۳۹۳ ۲/الف۵
رده بندی دیویی	: ۰۲۷/۸۰۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شيوه‌های استناد به منابع چاپی و الکترونیکی (سبک APA)

تألیف: دکتر عادل زاهد بابلان (عضو هیأت علمی دانشگاه محقق اردبیلی)

دکتر مه‌ران فرج‌اللهی (عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور)

دکتر مهدی معینی کیا (عضو هیأت علمی دانشگاه محقق اردبیلی)

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ اول: ۱۳۹۳

تیراژ: ۵۰۰ جلد

چاپ و صحافی: تایماز

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۹۲-۷

● تهران: خیابان انقلاب- خیابان ۱۲ فروردین- خیابان وحید نظری- پلاک ۹۹

تلفن: ۶- ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲ / همراه: ۰۹۱۲۲۰۰۴۵۵۷

● نمایندگی فروش ۱: تهران- خیابان انقلاب- شماره ۱۲۱۲- فروشگاه گوتنبرگ

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت ۶۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
تاریخچه	۱۱

بخش ۱: قواعد استناد به منابع در داخل متن اعم از چاپی و الکترونیکی

فصل ۱: قاعده‌ی کلی استناد درون متنی	۱۵
۱,۱ استناد درون متنی به اثری با دو پدیدآورنده	۱۶
۱,۲ استناد درون متنی به اثری با سه تا پنج پدیدآورنده	۱۷
۱,۳ استناد درون متنی به اثری با شش یا بیشتر پدیدآورنده	۱۸
۱,۴ استناد درون متنی به اثری با شش یا بیشتر پدیدآورنده، اما پدیدآورنده‌ی اول و تاریخ انتشار یکسان	۱۸
۱,۵ استناد درون متنی به دو یا چند اثر	۲۰
۱,۶ استناد درون متنی در حالتی که تاکید بر پدیدآورندگان اثر است	۲۰
۱,۷ استناد درون متنی به اسناد و یا بیانات حاصل از ارتباطات شخصی	۲۱
۱,۸ استناد درون متنی به شیوه‌ی نقل قول مستقیم	۲۲

بخش ۲: قواعد استناد در فهرست منابع

۱,۹ اطلاعات ضروری پدیدآورنده/ پدیدآورندگان	۲۵
۱,۹,۱ کتاب با یک پدیدآورنده	۲۵
۱,۹,۲ کتاب با دو تا پنج پدیدآورنده	۲۶
۱,۹,۳ کتاب با شش و بیش از شش پدیدآورنده	۲۶
۱,۹,۴ کتاب دارای ویراستار و بدون مولف	۲۷
۱,۹,۵ کتاب دارای پدیدآورنده‌ی سازمانی	۲۷
۱,۱۰ اطلاعات سال نشر	۲۸

- ۲۸ _____ کتاب دارای تاریخ نشر
- ۲۸ _____ کتاب فاقد تاریخ نشر
- ۲۸ _____ کتاب در دست چاپ ولی فاقد تاریخ نشر
- ۲۹ _____ عنوان کتاب
- ۲۹ _____ کتاب دارای پدیدآورنده و سال نشر
- ۳۰ _____ کتاب فاقد هر نوع پدیدآورنده، اما دارای عنوان
- ۳۰ _____ کتاب دارای شرح ویرایش
- ۳۱ _____ کتاب چند جلدی
- ۳۱ _____ جلد مشخصی از کتاب چند جلدی
- ۳۲ _____ محل نشر
- ۳۲ _____ محل نشر: شهر مشهور جهانی
- ۳۲ _____ محل نشر: شهر نامشهور جهانی
- ۳۳ _____ ناشر
- ۳۴ _____ اقواعد استناد به برخی آثار دارای اطلاعات کتاب‌شناختی ویژه
- ۳۴ _____ استناد به کتاب دارای مولف و ویراستار
- ۳۵ _____ استناد به کتاب فاقد مولف ولی دارای مترجم و یا اطلاعات مشابهی مانند ویراستار
- ۳۵ _____ کتاب چندجلدی با تاریخ نشر متفاوت
- ۳۶ _____ استناد به کتاب ترجمه شده
- ۳۷ _____ استناد به فصلی از کتاب با نویسندگان متفاوت فصول
- ۳۸ _____ کتاب دارای هم شرح ویرایش و هم شرح جلد
- ۳۹ _____ استناد به مدخل دایرةالمعارف و دیگر اسناد مشابه

فصل ۲: استناد به مقالات مجلات

- ۴۱ _____ استناد به مقالات مجلات
- ۴۲ _____ استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده کنفرانس
- ۴۳ _____ استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر نشده کنفرانس
- ۴۴ _____ استناد به مقالات ماهنامه، هفته‌نامه، دو هفته‌نامه، خبرنامه و ...
- ۴۵ _____ رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد

- فصل ۳: رسانه‌های الکترونیکی _____ ۴۷
- ۳,۱ مؤلفه‌های مشمول در استناد به منابع الکترونیکی _____ ۴۸
- ۳,۱,۱ تاریخ دریافت _____ ۵۰
- ۳,۱,۲ نام و محل منبع _____ ۵۱
- ۳,۱,۳ شناسایی یک URL _____ ۵۴
- فصل ۴: نمونه‌هایی از استناد به منابع الکترونیکی _____ ۵۷
- ۴,۱ مقالات مجلات _____ ۵۷
- ۴,۱,۱ مقالاتی با شناسه اثر دیجیتالی (شاد) _____ ۵۷
- نمونه‌ی فارسی _____ ۵۷
- نمونه‌ی انگلیسی _____ ۵۸
- ۴,۱,۲ مقالات بدون شناسه اثر دیجیتالی (شاد) _____ ۵۸
- ۴,۱,۳ نسخه‌ی پیش‌پرینت مقاله _____ ۶۰
- ۴,۱,۴ مقالات زیر چاپ، دریافت از وب سایت اشخاص یا مؤسسات _____ ۶۱
- ۴,۲ کتاب‌های الکترونیکی _____ ۶۳
- ۴,۲,۱ کتاب کامل _____ ۶۴
- ۴,۳ پایان نامه‌ها و رساله‌های الکترونیکی _____ ۶۵
- ۴,۴ پایان نامه‌ها و رساله‌های دریافتی از پایگاه اطلاعاتی _____ ۶۶
- ۴,۵ پایان نامه‌ها و رساله‌های دریافتی از وب سایت شخصی و یا وب سایت مؤسسات _____ ۶۷
- ۴,۶ ارائه (دفاع از) پایان نامه/ رساله _____ ۶۸
- ۴,۷ یادداشت‌های جلسات تدریس _____ ۶۹
- ۴,۸ ویکی (wiki) _____ ۷۰
- ۴,۹ برنامه‌های کامپیوتری، نرم افزارها و زبان‌های برنامه‌نویسی _____ ۷۰

پیشگفتار

استناد یکی از مولفه‌های اصلی در نگارش علمی است و از اصول اساسی تألیف، تدوین و گزارش آثار علمی و پژوهشی به شمار می‌رود. در جوامع علمی، آثار و مکتوباتی با اقبال عمومی مواجه می‌شوند و معتبر شمرده می‌شوند که مولفان آن در مستندسازی محتوا، دقت و تلاش لازم را داشته باشند و مطالب استناد شده و نیز اسنادی که به آنها استناد می‌شوند؛ گویا، صریح، قابل اتکا بوده و فرایند استناد به شیوه‌ی درست انجام گیرد.

زیرا که استنادها همانند علایم راهنما، نشانگرهایی هستند که مسیر یافته‌ها، اکتشافات، اندیشه‌ها و تجارب علمی را نشان می‌دهند. محققان، متفکران و نظریه‌پردازان با تکیه بر سکوی دانش متقدمین، گام بر می‌دارند و بنیان‌های دانش و علوم آتی را بنا می‌نهند. هیچ نوشته‌ی علمی نمی‌تواند به تنهایی موجودیت پیدا نماید همانگونه که هیچ انسانی به تنهایی قادر به ادامه حیات نخواهد بود. این کتاب در راستای اطلاع‌رسانی برای محققان عزیز، به ویژه دانشجویان گرامی تدوین گردیده و امید است که مورد اقبال آنان واقع گردد.

دکتر مه‌ران فرج‌اللهی

farajollahim@yahoo.com

دکتر عادل زاهد بابلان

zahed@uma.ac.ir

دکتر مهدی معینی‌کیا

m_moeinikia@uma.ac.ir

تاریخچه

در سال ۱۹۲۸ میلادی، ناشران و مدیران تجاری حوزه‌ی نشر مجلات مردم‌شناسی و روان‌شناسی گرد هم آمدند تا درباره‌ی نحوه نگارش مقالات در مجلات و متون آموزشی بحث نمایند. گزارش این گردهم‌آیی به ریاست مادیسون بنتلی^۱ و پشتیبانی مالی مرکز مشاوره‌ی پژوهش ملی^۲، آغازی برای استناد به شیوه APA شد. گزارش در قالب یک مقاله هفت صفحه‌ای در فوریه ۱۹۲۹ در بولتن روانشناسی^۳ انجمن روانشناسی آمریکا به چاپ رسید. اعضا توافق نمودند که نویسندگان به طور اجباری، ملزم به اجرای دستورالعمل تنظیم شده نیستند، بلکه به عنوان توصیه و پیشنهادی برای ایجاد نوعی یک دستی در نوشته‌های آنان است. پس از آن در سالهای متمادی ویرایش‌های متعددی از دستورالعمل یاد شده به چاپ رسید، تا اینکه در سال ۱۹۵۲ اولین نسخه‌ی اساسی با عنوان «راهنمای نشر»^۴ در ۶۰ صفحه به چاپ رسید. در سال ۱۹۷۴ ویرایش جدید ۱۳۶ صفحه‌ای به بازار آمد و در سال ۱۹۸۳ ویرایش سوم در ۲۰۸ صفحه و در سال ۱۹۹۴ ویرایش چهارم در ۳۶۸ صفحه و در سال ۲۰۰۱ ویرایش پنجم با اضافاتی بر نسخه چهارم حاوی ۹ فصل و ۵ ضمیمه در ۴۳۹ صفحه منتشر شد، در این نسخه، مختصری در خصوص استناد به متون چاپی و الکترونیکی بحث شده است.

در استناد به شیوه‌ی APA، مستندات هم در داخل متن و هم در قسمت پایانی نوشتار، تحت عنوان فهرست منابع آورده می‌شود. این شیوه در زبان فارسی به نظام «نام، سال» نیز مشهور است. باید توجه نمود که در استناد به شیوه‌ی APA تنها منابع استناد شده در داخل متن در فهرست منابع آورده می‌شوند و بر عکس، منابع موجود در فهرست منابع نشانگر

^۱ - Bently, Madison

^۲ - National Research Council

^۳ - Psychological Bulletin

^۴ - Publication Manual

استفاده از آن منبع در داخل متن است. به عبارت دیگر باید همپوشی کاملی بین مستندات داخل متن و مستندات فهرست منابع وجود داشته باشد.

در این کتاب به طور مختصر قواعد استناد در داخل متن و قواعد استناد در فهرست منابع به همراه نمونه هایی از شیوه‌ی منبع نویسی متون فارسی و متون انگلیسی بیان می گردد. با فرض اینکه خوانندگان و پژوهشگران با شیوه استناد و منبع نویسی متون چاپی آشنا هستند در این کتاب اصل ایجاز، رعایت شده است. امیدواریم که این مختصر، بتواند در رفع نیازهای منبع نویسی خوانندگان محترم به ویژه دانشجویان عزیز مفید واقع شود.